

Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om kalkning av sjöar och vattendrag¹;

HVMFS 2013:27

Utkom från trycket
den 3 september 2013

beslutade den 2 september 2013.

Med stöd av 11 § förordning (1982:840) om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag föreskriver Havs- och vattenmyndigheten följande.

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter innehåller bestämmelser om planering och genomförande av kalkningsverksamhet samt om uppföljning av kemiska och biologiska effekter av denna verksamhet.

Definitioner

2 § I denna föreskrift avses med

biologiskt mål: förekomst av arter som indikerar att kalkningen har uppnått kemisk och biologisk effekt

huvudman: mottagare av statsbidrag för åtgärder enligt förordning (1982:840) om statsbidrag till kalkning av sjöar och vattendrag

målområde: en sjö eller en vattendragssträcka där utförd kalkning syftar till att uppfylla de uppföljningsbara biologiska och vattenkemiska målen

målpunkt: provpunkt eller provsträcka med koppling till ett uppföljningsbart mål

uppföljningsbart mål: mätbart biologiskt eller vattenkemiskt mål som avses uppnås efter kalkning

vattenkemiskt mål: riktvärden för parametrar som indikerar att kalkningen har fått avsedd kemisk effekt

åtgärdsobjekt: en sjö, ett vattendrag eller en våtmark där kalk avses spridas

åtgärdsområde: planeringsområde för kalkningsåtgärder som omfattar ett avrinningsområde med målområden och åtgärdsobjekt

Ansvarsfördelning

3 § Länsstyrelsen ska planera och följa upp den kalkningsverksamhet som bedrivs i länet.

Huvudmannen ska planera och genomföra kalkningsåtgärderna inom respektive åtgärdsområde.

¹ För tidigare bestämmelser i ämnet se Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2001:18) och allmänna råd om kalkning av sjöar och vattendrag

Länsstyrelsen och huvudmannen ska leverera underlag för varandras planering.

Planering

4 § Länsstyrelsen ska upprätta en länsomfattande åtgärdsplan till grund för planeringen av kalkningsverksamheten i länet. Planen ska innehålla en redovisning av försurningssituationen, åtgärdsområden, åtgärdsobjekt, motiv till kalkning, målområden, uppföljningsbara mål samt kalkmängder. Vid start av nya kalkningsprojekt ska en försurningsbedömning göras enligt gällande bedömningsgrunder för försurning i vattendrag och sjöar i bilaga 2 kap. 5 och 6, Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2013:19) om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten, samt en avvägning mellan åtgärdernas nytta och risken för skada eller olägenhet för miljön.

Den länsomfattande åtgärdsplanen ska upprättas efter samråd med huvudmännen. Redovisning ska ske i form av kartor med förklarande text.

5 § Huvudmannen ska för varje målområde ange biologiska och vattenkemiska mål. Målen ska fastställas av länsstyrelsen.

6 § Huvudmannen ska utarbeta en kalkspridningsplan för varje åtgärdsområde. Planen ska utgöra underlag för kalkningsåtgärderna och innehålla en karta med förtydligande beskrivning. Planen ska fastställas av länsstyrelsen.

7 § Länsstyrelsen ska ansvara för att kalkningen avslutas när satta mål uppnås utan kalktillförsel.

Genomförande

8 § Kalkprodukt, kalkningsmetod och kalkningstidpunkt ska väljas med utgångspunkt från hur målen kan uppnås med minsta negativa effekt för miljön. Vid valet av produkt och metod ska en avvägning göras mellan åtgärdens nytta och risken för skada eller olägenhet.

9 § Vid val av metod enligt 8 § ska i första hand sjökalkning eller kalkning av tidigare kalkade våtmarker väljas. I andra hand ska kalkning med doserare ske. I sista hand kan kalkning av inte kalkade våtmarker ske.

10 § Vid våtmarkskalkning ska dammande kalkprodukter inte användas.

11 § Vid kalkning med doserare ska larm och driftorganisation anpassas till längsta tolererbara driftstopp.

Vad som är längsta tolererbara driftstopp avgörs av länsstyrelsen.

12 § Kalkdosereare ska vara utrustade med teknik där vattenflödet automatiskt styr kalkdoseringen samt med i övrigt tillfredsställande teknik för att säkerställa utdosering av kalk. Doseraren ska vara försedd med driftlarm som larmar om kalktillförseln till vattendraget upphör.

Huvudmannen ska ansvara för kontroll av kalkdosereare.

13 § Våtmarker som har höga eller mycket höga naturvärden ska inte kalkas. Med detta avses våtmarker som har bedömts som klass 1 eller 2 i Naturvårdsverkets våtmarksinventering VMI (SNV PM 1680) eller andra våtmarker som länsstyrelsen bedömt ha höga eller mycket höga naturvärden.

Uppföljning

14 § Länsstyrelsen ska ansvara för att följa upp och utvärdera biologiska och vattenkemiska mål.

Uppföljning och utvärdering ska utföras på ett sådant sätt och med sådana metoder att kvaliteten säkras.

Målpunkter ska placeras i den del av målområdet där förutsättningar för måluppfyllelse är sämst. För sjöar innebär det att prov ska tas vid minst ett tillfälle vid högflöde, direkt efter islossning. För vattendrag ska minst sex prov per år insamlas vid höga flöden.

Resultatet av effektuppföljningen ska levereras till nationell datavärd.

15 § Huvudmannen ska årligen redovisa uppgifter om genomförda kalkningsåtgärder inom respektive åtgärdsområde till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska årligen rapportera genomförda kalkningar till den nationella kalkdatabasen.

16 § Länsstyrelsen ska årligen till Havs- och vattenmyndigheten redovisa kalkningsverksamhetens omfattning, inriktning och måluppfyllelse i länet.

Länsstyrelsens redovisning av kalkningsverksamheten ska ske i form av nyckeltal och verksamhetsberättelse enligt Havs- och vattenmyndighetens anvisningar.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 november 2013.

På Havs- och vattenmyndighetens vägnar

INGEMAR BERGLUND

Karin Wall